

Școala Vremii

**REVISTĂ PEDAGOGICĂ-CULTURALĂ
APARE LUNAR**

— sub îngrijirea unui comitet de redacție —

C U P R I N S U L :

T. Mariș: Experimentul în pedagogie.

Pedagogice-Culturale.

Gh. Tudor: Arta de a vorbi și mimica învățătorului.

I. Moldovan: Din istoricul „Reuniunei Invățătorilor” din protopop'atele arădane I—VII.

T. Mariș: Contribuționi la pedagogia românească.

* * * Modificarea legii învățământului primar și normal primar.

R.: Contribuția Aradului la expoziția internațională a copilului.

C. David: Manualele didactice de curs primar ale d-lor: M. Florescu, Ilie Jianu și Sava Bărbătescu.

Cărți și reviste.

Informații.

Comunicări oficiale.

Biblioteca Centrală

„Tiberiu Andrei Minovici”

Arad - România - Europa

Redacția și Administrația la Revizoratul Școlar ARAD.

Abonamentul anual 60 lei, Prețul 1 exemplar: **6 Lei.**

Comitetul de redacție:

T. Mariș, profesor
S. Bărbătescu, subrevizor
C. David, inst. șc. aplicație.

„Scoala Vremii“

REVISTĂ PEDAGOGICĂ-CULTURALĂ

Experimentul în pedagogie.

In științele Fizico-naturale, se utilizează mai de mult, pentru cunoașterea fenomenelor din acest domeniu. În timpul mai nou s'a introdus și în Psihologie și în Pedagogie.

Experimentul pedagogic se asemăna mult cu experimentul psihologic. Deosebirea dintre ele constă în faptul, că experimentul pedagogic urmărește scop practic: constată, dacă o procedare în învățământ este sau nu este corectă; pe când experimentul psihologic, are de scop stabilirea unor norme în desfășurarea vieții sufletești.

Calitățile ori scăderile unei norme de procedare în învățământ, le putem cunoaște și din practica empirică; dar fenomenul studiat cu ajutorul experimentului este mai clar, mai precis, mai palpabil. De ex: faptul că se memorizează mai ușor cuvinte înțelese decât cuvinte neînțelese, s'a constatat de mult, însă nu mai cu ajutorul experimentului s'a dovedit precis, câte repetiri sunt necesare pentru memorizarea unor cuvinte înțelese și cât-pentru memorizarea același număr de cuvinte neînțelese.

Am știut cu toții, că ortografia lasă de dorit, atât la elevii scoalei primare, cât și la unii din elevii școalelor secundare. Dar, că rezultatul este așa, sau aproape așa cum ni-l indică cifrele arătate în altă parte a revistei, ne-a dovedit-o experimentul făcut în cursul lunei Martie.

Nu vorbim despre experiment, pentru a putea exprima unele rezultate în cifre, ca să fim la modă, cum s'ar zice, deși „azi nu există măsuri de îndreptare, în care cifrele să nu aibă rolul lor conducător; nu există discuție în care să nu se invoce puterea cifrelor, nici argumente mai plauzibile, decât cele ce se bazează pe cifre. Astăzi cifrele sunt cel mai bun sfătulitor al

omului intelligent¹⁾; nici nu tratăm diferitele metode experimentale, arătând calitățile și eventualele neajunsuri ce le pot avea, ci vom să atragem atenția cititorilor noștri asupra rolului cel poate avea experimentul: de a stabili corectitudinea sau incorectitudinea unei procedări în învățământ, și că dacă este necesar a studia lucrurile înainte de a le introduce și aplică, este greșit și a abandonă orice lucru nou, pentru că așaceva la noi nu a fost și am trăit și fără el.

Când și prin practica empirică și cu ajutorul experimentului constatăm rezultat nemulțumitor, să ne punem toată știința și silința pentru a înlătură cauza, care ne-a dat acel rezultat.

Din prilejul experimentului asupra aptitudinii la scrierea corectă, ortografie, propunem cititorilor noștri să mediteze asupra scopului urmărit prin „copiere” și „dictare” în școala primară și asupra precedării acestor exerciții, „a căror rost este deprinderea scrierii corecte, prin aplicarea conștientă din partea elevilor, a observațiilor gramaticale din ora de gramatică și de cete“.

Prin urmare, când vrem să ne convingem despre eficacitatea unui metod sau despre vre-o funcțiune sufletească a elevilor noștri, atenție, memorie, etc. asupra cărora observația ne-a lăsat cu nedumeriri, să le verificăm prin experiment și ne vom lăsa. Aducem pe urmă chestia în discuție la cercurile culturale ori altundeva, unde putem da, respectiv primi sugestii.

Astfel lucrând ne câștigăm tactul și experiența luminată. Altcum, putem munci 40 de ani, fără să ne putem mândri cu experiența noastră.

T. Mariș

Salvarea și puterea unui stat să mai alesă buna educație care îl dă cetățeni instruiți, raționali, cinstiți și bine crescuți.

Aristotel

* Dacă învățătorul consideră rolul său terminat, după ce și-a dat o bolul de muncă pentru care este plătit, incontestabil, este un bun funcționar; însă nu este un bun patriot și nu poate purta numele de apostol. Oriunde și oricând, învățătorul, trebuie să îndrumese nu numai pe copii, ci pe toți cari au nevoie să fie mai buni și mai luminoși.

din cuv. Sp. Harelt.
C. Davld.

---

¹⁾ Revista Generală a Învățământului: Nr. 1—2—932 pag. 19.

Arta de a vorbi și mimica învățătorului.

Un isvor îl prețuim nu după apa căt o conține, ci după rapida primenire a undelor, printr'o inepuizabilă scurgere. E legea perpetuă a înlocuirii. Consumația sau eliberarea în largo, e susținută de abundența în producție. Isvorul se imbogătește purificându-și undele, exact cu atâta cantitate de apă, cu căt reușește să elimine mai mult. Așa este și cu sufletul omenesc. În măsura în care cheltuim în lucruri, fapte și creații, suflet de conștiință, bunătate, blândeță, înimă, mărinimie, câștigăm în divin și desăvârsire. Dă tot, ca să cuprini tot! Pierde-te ca să te poți regăsi!

Un corp în spațiu, fiind deplasat e ocupat numai decât de aer. Violuri naturale nu există. În virtutea acestei legi, sufletul se mărește exact cu cantitățile de energie ce le cheltuiește. Omul crește deodată cu opera sa, e cea mai peremptorie doavadă.

Un educator nu câștigă în unghiul admirăției noastre venețiale și însemnatate după valoarea cunoștințelor sale. Nu straturile sedimentare de cunoștințe istorice, filologice, geografice, filozofice etc., ne interesează la un om, ci forța de creație, robustitatea voinții, culoarea sufletului, generozitatea înimii.

Pot fi cărți frumoase, școală bună, învățător cu un imens material științific și cu grozave pretenții de afirmare pe toate rămurile spiritului și cu un abil meșteșug de a face să reușească lecția și totuși e puțin lucru. Cărțile vor fi uitate, școala părăsită și învățătorul isgonit din suflet. În creerul copilului va pustii toamna vieții, tot ce am semănat. Copilul va uită tot, sau aproape tot.

Adio! reguli gramaticale, ortografice, nume de ape și orașe, date istorice, războaie și domni, calcule de suprafețe și cubaj de corpuși. Copilul a găzduit aceste cunoștințe în memorie, sub presiunea învățătorului, fiind gata să se desbare de acești oaspeți străini, de îndată ce încetează această presiune.

Și atunci ce mai rămâne din toată străduința noastră? O îngelare sdrobitoare, un gol nimicitor? Da? Să fie adeverat? Copiii preparați de un educator bun, să-i capaciteze viața cu aceeași ignoranță, ca și pe cei a unul învățător slab, mediocru? Atunci unde încep să se demarcheze două activități, spre a ba-

lansă aprobarea cu blamul, dacă o muncă rodnică, plină de simț, sfărșește tot aşa de fatal ca și una mediocru, incoherentă, fără elan, fără vlagă?

Dacă lucrurile s'ar întâmplă chiar aşa, vai! ce cruzime. Cine ne va mai da satisfacția rezultatelor și consolarea datoriei împlinitate? Care-i remunerația unui suflet activ? Acest atentat la elaborările efortului, la perseverența îndemnului și persuaziunea cugetului, nimicește ideia de progres în fașă. Cum, munca ca și inerția să răspundă tot neisbutinții?

Nu! Vîlitorul va fi bun sau rău, după cum bună sau rea va fi școala: Dacă prin o logică liberă am admite că într'adevăr copilul a pierdut și ultat tot, n'am putea ajunge la concluzia nefericită, ce-ar spulberă efortul din activitate și speranța în rezultate. Cunoștințele se uită; e adevărat. Copilul le va scăpa une câte una din memorie, ca și pomii toamna frunzele îngălbinate. Și nu-i exclus să ajungem mai târziu la virginitatea inițială, la acea tabula rasa, în ceeace privește instrucția. Atunci? Răspundem: Garanția muncii noastre nu stă în cunoștințe, nu se rezumă la stereotipa mașinație, ce înregistrează noțiuni pe placă sensibilă a creerului. Munca învățătorului își largeste înțelesul și însemnatatea după gradul de însuflețire, de viață desfășurată.

Copilului nu-i rămâne în viață amintirea cărților, titlul lecțiilor, numele autorilor și acțiunile din proiectările făcute, icoana învățătorului cum vorbea, cum se purta, înțima, bunul simț, corectitudinea, animația la muncă, entuziasmul, dragostea, seninătatea, răbdarea și îngăduința, în sfârșit firea întreagă sub multiplele ei forme de expresie. În perioada anilor școlarității, dacă vom reuși să putem fi o icoană veșnic perfectă, vie, colorată, atrăgătoare, captivantă și poruncitoare, vom chemă la viață energii nebănuite în sufletul copiilor noștri. Decorul sufletește al educatorului expus privirii și simțirii copiilor în toată atrăgătoarea lui splendoare, suscitată energii pentru elanul de a depăși în perfecție modelul.

Scopul religiei nu este să învețe pe copil să spună „Tatăl nostru” când fratele e în primejdile, ci cultivarea imboldului până la nestăpânirea de a sări și chiar a te sacrifică pentru acesta. Soldatul care oprește glonțul dușmanului în pieptul său, pentru ca același glonț să nu lovească în tinerile văstare lăsate acasă, știe mai multă istorie decât papagalii ce-o spun pe de rost. U-

cetățean care și înseamnă pe răboj îndatoririle față de vecini și societate, cântărind cu bobii de fasole, cheltuielile cu veniturile spre a cumpăni o dreaptă și preventivă balanță, știe mai multă matematică decât acela care știe să măsoare volumul vaselor de vin ce le va consuma cu prietenii, care mănuie regula de trei, calculează suprafețe, în schimb banii nimeresc rar în pungă, și atunci hălăduiesc până la sorocul unui chef.

Deci nu valoarea cunoștințelor instrucția multilaterală și bogată pe care o dăm copiilor, denotă personalitatea învățătorului, ci însoflețirea, culoarea, frumosul, seriosul, convingerea, exactitatea, amorul, animația fierbinte în formele de curiozități și adâncimea în rosturile exemplificărilor, cu întreaga palpitație a organismului nostru sentimental. Simpla cunoștință prin chiar assimilarea ei, n'are valoare. Ce folos că știe careva higienă și totuși nu și aerisește camera, că știe istorie și pe front devine dezertor, etc.

Cunoștințele au valoare în măsura în care au produs modificări în sensul acceptabil al cuvântului. Înrăurarea, împrospetarea, îmmlădiera sufletului spre aspirații de muncă și cultură, de activitate susținută și de dârzhă atitudine în fața neajunsurilor, e scopul educativ al instrucției și nu imagazinarea de nume, date, vorbe și cifre în memorie. A persistat în părerea și neînduplecarea de a cere copilului bucăți întregi pe de rost, lecturi spuse pe nerăsuflare constituie un anacronism. Nu declamarea lectiilor trebuie să ceară învățătorul, ci adaptarea firească la lumea ilustrată de graiul cărții.

Pentru a reuși să suscitem concomitent cu inculcarea cunoștințelor în creerul copilului, simțăminte ce vor proteja voința în consultarea motivelor de acțiune, învățătorul trebuie să cunoască arta de-a vorbi și mimica. Alt cum cele mai frumoase lectii, cele mai educative pasagii și cele mai cuceritoare adevărturi, rămân searbăde. Pe lângă alte calități dorul de a vorbi, e prima cauză a reușitei în educație. Să știi explică frumos, să poți nimeri cuvântul just și interesant care place și răscolește, să ai dibăcia de a primi firul cel mai bun și momentul cel mai prielnic, să poți înflori, surâde și zimbi în împrejurări deosebite, înțând la diapazon bucuria exuberantă a copilașilor. Să avem argumente măngăitoare pentru suferinzi, cuvinte cari nutresc, vorbe cari conving, exemple cari stimulează, pentru a distruge stăvilișurile posace ale sufletului, împiedecând desvoltarea timidității

și povara sfîlcuinii carei altereză dănuător conștiințele copiilor.

„Vorba dulce, mult aduce“. Un învățător, bun povestitor e mai elastic, mai iubit, mai impunător, și categoric în materie de educație. Sufletul copilului i-se descopere curat și naiv la apelul vocei sale blânde și duioase ca de mamă. Puterea glasului bogat în timbru, în modulări și accente, deșteaptă sentimentele pe care le vrea. Pronunțarea clară, articulată, luncând în armonia de ritm și accente, penetreză, subjugă, tonifică și sugerează, însușire în ceeace spunem cu vocea, gestul și privirea, iată o parte bună a unui educator.

O administrare a gestului trebuie să fie cunoscută. Mișările ochilor mai cu seamă, dau putere elocinții, căci ochii și figura sunt expresia sufletului. Mișările lor reproduc viața, exprimând varietatea gândurilor și natura sentimentelor, tristețe, bucurie, ironie. În povestirea înflăcărată gestul trebuie să fie lute, cevă din repeziciunea fulgerului, trăsăturile feții mobile, ochii animați, pătrunzători vioi și curosivi. În tonurile de vastă mișcare, când vrem să răpim sufletele lor naive, expansive, înflăcărate spre lumi de basme și de farmec, în domeniul de morală și cumințenie, cu dorința de a-i face să acționeze, vom da gestului o încrește apăsătoare, o oarecare gravitate și energie. Dacă vrem să înduioșăm prin tânguri, vom calmă gestul și vom stă abătut cu privirea descompusă și figura tulburată.

Un bun educator, va introduce după fiecare lecție sau lectură, obiceiul de a întreține conversații cu copiii. Și fiindcă conversația are nevoie de multă delicatețe și multe nuanțe, nu vom putea lansa o glumă oricând și sub orice formă, după cum ne vom strădui să ridicăm discuția de la abstractizări ce nu interesează. Arabescurile cugetării redate în forme clare, în cuvinte înflorite, în basm povestitor și dulce, vor atinge mișcător, și fraged sufletul copiilor, ca și un abuz pur înecat de raze în zori ce inviorează frunzele și florile. Glasul familiar, șoptitor de emoție, vibrând ușor și mlădios, răpește în visare torturându-le plăcut închipuirea cu farmecul disciplinei eroilor din povestire. Emoția ușoară înlăcrimează oglinzelile sufletului și în svâcniri de înimă cuprinsă în vrajă, deschide uși închise și apasă resorturi necunoscute, pulsând viață eroului ascuns și adormit.

Se știe povestea lui Făt Frumos, culcat în poala unei Coșâncene, la fântâna, unde balaurul se adăpă în fiecare seară. Numai lacrimile fierbinți și mari ale sărmanei fete, curgând în ploaie

arzătoare, l-a putut trezil. Dar magia caldă a unei lacrimi căzând în picurare tainică, deșteaptă în interior eroul, personalitatea.

Și o lacrimă e diamantul de recunoștință ce ni-l plătește copilul, pentru eroul ce i-l-am dat ca prieten. O lacrimă strivită între gene e un semn, că ceeace am semănat e aproape de isvoare. Un frison ce îmbujorează obrajii în rumeniri, e adierea ce brodează pe figura expansivă în năzuinți, culoarea standardului răsboinic și cuceritor.

Fructele nu se coc la mânia reptilică a fulgerului ci la zimbetul razelor de soare. Un aier cald încropit de adieri, un cer senin și un pământ reavăn, iată condițiile ce duc fructele la o maturitate suavă, dându-le un pipăit neted catifelat și un gust răcoritor. Asemenea sufletele prosperează în energie, și îmboğătesc interiorul, se divinizează, observând o atmosferă solemnă, calmă, pură, vié, plină de luminisuri vesele, virgină de explozii de agitație, nervozitate, pedepse, strigăte, etc. Un cristal frumos se închiagă numai în liniște și tacere. Acest miros de bună mireasmă, umple sufletul de evlavii, simțăminte de delicateță și înfloresc gândirea pe culmi de ideal.

Încă odată spre încheere. Cunoștințele chiar asimilate nu întăresc orgoliul unui învățător de a se crede c'a făcut totul. Preă seamănă mașinism și fabricație. Școala nu trebuie să creeze patoane, carl reproduc polezii, lecții de istorie, explicații, calcule, etc. Străduința învățătorului de a se răfui cu memoria copilului, hărțindu-l, dojenindu-l și pedepsindu-l, e o parte cumplit de slabă. E un defect destul de serios ca să-l putem crede inapt de a educă. Copilul uită în raport cu forțele organice ale creierului, mai de vreme sau mai târziu, toate cunoștințele. Din toată opera școalei rămâne amintirea conduitelui învățătorului, suvenirul unei icoane făcătoare de minuni, dacă acesta a fost un adevarat apostol. Această icoană chiemată des în imprejurările vieții în cercul conștiinții, vorbește gândului și comandă gesturilor. Și fiindcă nu cunoștințele sunt scopul, ci forța ce vor răscoli-o, am recomandat educatorilor inițierea în arta de a vorbi și gesticula, ca să putem lăsa în sufletul copiilor organizații puternice de stări afective, pentru resortarea acțiunilor de mai târziu. Educatorul

va trebui să devină mult puțin un artist, care va da viață durabilă imaginelor de frumos, ideilor de muncă și de zel, vărsând în amintiri hipnoză chemătoare spre culmi și spre lumină.

Un soare binecuvintează ogorul din azuri line; garanția copilului stă în podoaba sufletească a educatorului.

*Tudor Gheorghe
inv. Covăsinii.*

Din istoricul „Reuniunii Invățătorilor” din protopopiatele arădane I-VII.

Din cuvântarea comemorativă ținută de *Dl. Iosif Moldovan* fost insp. școlar la adun. gener. a Asociației Invățătorilor la 21 Mai 1932 din prilegiul aniversării an. 60 dela întemeierea Reuniunii Invățătorilor români din jud. Arad extragem următoarele date interesante:

Reuniunea invățătorilor români dela școalele confesionale ort. rom. a diecezei Aradului s'a întemeiat la anul 1872, ca urmare a stărilor incordate, provocate de extraordinarul eveniment al trecerii școalelor cu caracter particular până atunci, în patrimoniul bisericii ort. române, emancipată de marele arhiep.
Andrei Baron de Șaguna reîntemeietorul mitropoliei române.

Organele adm. ale statului ștergând retribuțiunile invățătorilor români din bugetele comunelor politice, biserică română, care nu avea resurse în scopul acesta, ajunse în situație foarte îngrijorată.

Poporul ignorant, deprins a întregii competițele preoților de stole și sesiunea parohială cu bir în natură, nu putea și capătă să plătească în bani și în aceiași măsură și retribuțiunea invățătorilor.

Leafa de milogea că ce s'a putut stabili, în naturalele, care se puteau adună numai toamna, a făcut viața invățătorilor însă portabilă, silindu-i și căută existența pe alte carieri mai rentabile.

Școalele părăsite, nu se mai puteau îndeplini în lipsa de candidații. Invățământul românesc ajunse în situație periculoasă și amenințată de guvernele ungurești.

În momentul cel mai critic s'a ivit ca salvator un sufiș mare și ales. *Vicențiu Babeș*, jude la tabla regească din Budapesta

pesta, colaborator și intim consilier a lui Șaguna, care în tine-reșea sa a fost profesor la școala normală din Arad, mai apoi și director regional al școalelor românesti din Bărăgan Timișan, a fost singurul om în situația de a cunoaște primejdia ce amenință pe românii din dieceza Aradului, prin pierderea școalelor. La anul 1872 în Joia cea luminată, el convoacă învățătorii români la o consfătuire și stăruie, și menținea la datorință, promi-jându-le tot concursul în eluptarea justelor lor pretenții.

In scopul acesta s-au constituit, învățătorii diecezei Aradului într-o Reuniune învățătorească, alegând de președinte pe ilustrul lor protector *Vicențiu Babeș*, iar rolul onorific de al doilea președinte îl oferiră fruntașului român din Arad, unul din cei cu mai multă reputație dintre deputații sinodului eparhial, *Ion Popovici Desseanul*, fisc consistorial și avocat în Arad.

La slăruința acestor bărbați de mare influență s'a adus, încă în acel an, ca referent al afacerilor școlare la Consistorul din Arad *Gheorghe Popa*, ilustrul scriitor politic literar, fostul prim redactor al ziarului „*Albina*“ din Viena, cel diochiat și escomunicat de guvernul unguresc, pentru propaganda culturală a Românilor.

Sub conducerea lui *Gheorghe Popa* și egida Reuniunii învățătorilor români, s'a început apoi o acțiune de emancipare culturală și națională, cu sanse de mari îsbânde. S'a întemeiat organul reuniunii „*Mintea și Inima*“; s'a proiectat înființarea a lor cinci gimnaziu și o universitate română în Arad; s'a făcut normativul pentru administrarea învățământului, fond de pensiune învățătoresc și alte întocmiri, cari deșteptăruă interes și speranțe de strălucit viitor în sufletele desperate ale învățătorilor.

Planurile ideale concepute de acest ilustru apostol al culturii naționale, au fost însă spulberate de întocmirile noi, puse în aplicare în mod autocrat, de *Ivan Mețian* protopopul Branului, care în calitate de episcop al Aradului ales la anul 1875, vedea situația cu mult mai desprățită și asanarea imposibilă în direcția concepută.

Ca mare realist și om cu experiențe vaste pe terenul bisericesc-școlar, *Ivan Mețianul* cauță să facă economii în toate direcțiunile și să regenereze situația învățământului, fără un concurs mai pronunțat al credincioșilor îndărjiți prin contribuții și bururi insuportabile.

El contrage teologia și școala normală din Arad într'un sin-

gur institut *pedagogico-teologic*, cu profesori comuni, într'un gur edificiu și singur director.

Elevii îi recrutează din cîntăreșii bisericilor dela sate a veniți a școalei primare, copiii cei săraci ai țărănilor, mai pretenzivi, dar cu mai multă iubire de biserică și soarta pășilor lor oropsiși. Pentru pregătirea lor, ridică cursurile șco normale dela 2 la 3 ani, iar pentru întreținerea lor gratuită înființat alumneul diecezan.

Teologii se recrulau din absolvenții școalei normale, c dovedeau vocațiuni speciale pentru chemarea preoțească.

La anul 1884, după ce se mai îndepliniră posturile vacanțe de preoți și învățători, cu scop de a mai îmbunătății pregătirea viitorilor apostoli ai culturiei românești, școala normală o încheie și cu anul al 4-lea, curs pregătitor pentru elevii fără clase secundare, reclamate de lege, pentru cei ce pot fi primiți în școala normală, precum și o școală practică de model (aplicație).

In tot decursul acestor întocmiri improvizate, cu abaterile planurile lui Popa George, Reuniunea învățătorilor, care slăbea la discrepanția acestui ilustru abandonat, și-a redus activitatea la o stare de pasivitate, la care a contribuit în mare măsură și atmosfera în care trăiau învățătorii, lipsiți de posibilitatea de a se întâlni din cauza cheltuelilor impreunate cu călătoria dela locuri îndepărtațe a prea estinsei dieceze.

Din cauza aceasta s'a suspendat și apariția organului „*Mind și Inima*“ înlocuită fiind cu organul oficial al diecezei „*Biserica și Școala*“ întemeiat de episcopul I. Mețian cu scop de a armoniza raportul prea încordat dintre preoți și învățători.

Abia, în anul 1890 i-a succed tinerului, dar foarte insuflatului profesor Teodor Ceonțea, să armonizeze raportul dintre învățătorii bătrâni jigniși în aspirațiunile lor prin noilele întocmiri și apostolii cei tineri ieșiți din noul institut pedagogic-teologic, să-i convingă, despre utilitatea unei reuniuni active, ca singur mijloc de emancipare.

S'a reluat activitatea de mai nainte, reorganizând reunii diecezană, în reuniuni districtuale, separat pentru învățătorii din protopopiatele Arădane, pentru că din cauza îndepărtații, nu puteau conță la concursul frașilor lor din Banat și Bihor.

La anul 1892 s'a ținut adun. gener., care prin rezultatele ei a vărsat noi indemnuri de muncă și speranțe, de capitală importantă, pentru viitorul neamului românesc.

Analele reuniunii învățătoarești scoase an de an în broșuri tipărite, cu începere dela această adun. gen. până la anul 1903, iar de atunci și până la infăptuirea visului strămoșesc în fascicole lunare, în formă de revistă, reoglindează fidel activitatea care a transformat pe apostolii cei umili ai satelor românești, în redeschteptorii conștiinței naționale. Poporul românesc desbrăcat de demnitatea omenească în cursul iobăgiei și condamnat la moarte de conducătorii destinelor statului, s'a desmetecit și trezit. S'a început o nouă viață de activitate. Satele și provinciile românești n'au mai putut fi amăgite de agenții electorali străini de interesele neamului românesc și nici intimidate de organele stăpânirii. Numărul reprezentanților români din parlamentul țării, se înmulția an de an și acțiunea pentru căptarea drepturilor naționale se înțeia din ce în ce.

Guvernul unguresc, îngrijorat de situație, a creat legi peste legi, prin cari să pună în respect pe creatorii noui situații, punându-i la discreția organelor administrative.

Unii dintre învățătorii cei mai zeloși și mai admirați de inspectorii școlari printre rezultatele activității, ajunseră pe bancă acuzațiilor, condamnați la închisoare și pierderea oficiului, în baza acuzelor puse la cale de primpretorii, stânjeniși în activitatea lor electorală, de ținuta românească prea pronunțată a poporului, atribuită agitației făcută de învățători.

Și nici ajutorul oferit de stat ca întregire a retribuțiunii, n'a putut să schimbe atitudinea și intrazigența învățătorilor, cari au făcut declarăție publică: că nu-și vând conștiința românească, pentru bunuri materiale oferite de stăpânire, ca întregire de salar.

Admirați și respectați de toată suflarea românească, adunările generale ale învățătorilor deveniră adevărate serbări naționale învățătorii veniți cu adunarea generală sau cu conferințele tradiționale în comunele lor, erau primiți cu cete de călăreți coruri și fanfare și erau întâmpinate de fruntașii de pretutindenea cu adrese și telegramă; iar ziarele românești le aduceau elogii în coloane întregi, scrise cu multă recunoștință de cei mai de seamă reprezentanți ai scrisului românesc, între cari amintim pe Ioan Russu-Şirianul, Braniște și Vasiliu Goldiș.

Cest din urmă, românul ales de destin, se fie interpretorul susținutului românesc la adunarea națională din Alba-Iulia, adânc impresionat de rezultatele mărețe ale adun. generale ținute în

Arad la an 1912, își încheie întimpinarea făcută în reprezentanța Consistoriului, cu profetica concluziune:

„Din o asemenea cultură românească, cu siguranță are se urmeze libertatea națională.

De încheiere, cuvântarea comemorativă, aduce elogii celor cu merite neperitoare pe terenul prosperării naționale prin cultură, în legătură ca reuniunea învățătorilor români din eparhia Aradului.

Lui Teodor Ceonțea reorganizatorul a cărui memorie a fost elernizată prin sentimentul de recunoștință a elevilor săi învățători cu un monument ridicat în grădina Seminarului diecezan din Arad.

Lui Dr. Petru Pipoș ales membru onorific al Reuniunii, la cărui înmormântare întâmplată la anul 1913 s-au întâlnit penii ultima dată apostolii culturii românești, pentru că izbucnind răboiul mondial în anul 1914, fiind aruncați pe toate fronturile de luptă, ei aveau să peceluiască cu sângele lor grația divină, pentru care au fost creați și căreia și-au dedicat viața, nu s'au mai putut intruni în alta adunare generală.

Cei puțini întorși din tranșeie și lagările de deținuți, s'au reînvăzut apoi la 1 Decembrie 1918 în Alba-Iulia, unde s'a deschis vîrșit idealul adânc imprimat în sufletul lor: Unitatea națională a tuturor românilor.

Se face apoi apel la învățătorii generației de azi, care în datorință se muncească și să se jefuească pentru desăvârșirea idealului: *Unitatea sufletească a tuturor Românilor.*

Spicuiri

„Cine nu poate jefui ceva din al său, ceva la care el însuși înește, acela nu este în stare să lucreze pentru trebuințele măinalte ale poporului și ale omenirei“.

Dacă vrei să faci totul, nu e deajuns să începi un lucru, ci să-l pănăla capăt.

C. David

Contribuții la pedagogia românească.

Teodor Mariș,
profesor de pedagogie.

(Urmare)

2. Variația interesului copiilor de 13 ani în cele mai proprii expresii și manifestări ale lui.

a) *Variația interesului băieșilor și a fetelor de 13 ani, față de materiile de învățământ. Intrebarea I.*

MATERIA DE INVĂȚĂMÂNT	Preferință în %	
	Băieși	Fete
Religie	11,43	4,57
Gramatică	7,85	9,17
Citire	3,57	0,91
Memorizare	—	0,91
Franceza	2,85	10,09
Istorie	33,57	18,34
Geografie	10,71	8,25
Matematică	12,85	9,17
Ști. naturale	3,57	7,33
Fizico-chimice	5,71	8,25
Geologie	0,71	—
Drept	—	0,91
Caligrafie	—	0,91
Desen	2,14	2,75
Lucru manual	0,71	0,91
Cant	1,43	6,42
Gimnastică	0,71	—

Proporții mai mari are interesul băieșilor pentru Istorie 33,57%, față de care interesul fetelor este 18,34%. Acesta adecă 18,34% este cel mai mare interes și la fete, deci tot față de Istorie se interesează și dânsenele mai mult. Se menține raportul celor două sexe față de Religie, băieși 11,43% și 4,57% adecă raportul de superioritate a băieșilor față de fete, raport care s-a manifestat prima oară la 12 ani. Gramatica a secerat ceva mai mult interes ca de obiceiu, la ambele sexe și destul de apropiat, băieși 7,85% fete 9,17%. Citirea a pierdut foarte mult din farmecul de odinioară, la fete a ajuns la o proporție foarte minimală 0,91%, iar la băieși 3,57%. Față de Memorizare se interesează numai fetele, în proporție redusă de tot

0,91%. Franceza începe să cucerească teren mai ales printre fete în proporție de 10,09% până când la băieși abia e la 2,85%.

Acum e mai mare interesul băieșilor decât a fetelor și față de Geografie. Interesul față de Matematică a celor două sexe este destul de apropiat 12,85% a băieșilor și 9,17% a fetelor. Dreptul nu poate captiva interesul copiilor. Băieșii sunt total desinteresați, până când fetele se interesează cu minimul proporției 0,91%. Științele-naturale prezintă mai mult interes pentru fete decât pentru băieși, tot așa și fizico-chimicele, Geologia prezintă interes însă numai pentru băieși, în proporție de 0,71%, după cum Caligrafia numai pentru fete 0,91%. Ambele sexe se interesează de desen în proporție aproape egală, 2,14% la băieși și 2,75% la fete. Aproape același interes îl prezintă cele două sexe față de Lucru-manual. Cântul, respectiv Muzica se urcă pentru prima dată în sfera materiilor preferate la un loc destul de apreciabil 6,42% la fete. La băieși rămâne tot la locul cel vechi.

Gimnastica pe fete nu le interează la această vîrstă.

b) Variația interesului băieșilor și a fetelor de 13 ani față de lectură. Intrebarea .III.

LECTURA	Preferință în %	
	Băieși	Fete
Povești	44,74	37
Poezii	9,08	12,02
Ziare	4,19	—
Cărți religioase	6,99	8,32
Reviste	2,09	0,92
Lect. istorice	21,65	12,02
Cărți de științe	2,79	1,85
Călătorii	3,70	—
Romane	5,59	12,02
Lect. geografice	—	0,92
Teatru	—	0,92
Nuvele	—	8,32

Proporția cea mai mare a interesului ambelor sexe este cucerită tot de povești. În al doilea rând interesează ambele sexe lectura istorică pe băieși în proporție de 21,65%, iar pe fete în proporție 12,02%.

Fetele mărturisesc interes în proporție egală față de poezii, lecturi istorice și romane, 12,02 %. Interesul băieșilor față de poezii este mai redus 9,08 %, pe când față de lecturile istorice este mult mai mare ca a fetelor. Ziarele interesează numai pe băieși în proporție de 4,19 %. Interesul

celor două sexe și la această vîrstă se menține față de lectura cărților religioase în proporție destul de apreciabilă, 6,99% la băieți și 8,32 la ele. Revistele sunt mai puțin cercetate, de băieți în proporție de 2,09%, iar de fete numai de 0,92%. Cărțile științifice sunt mai pe placul băieșilor 2,79% decât pe al fetelor 1,85%. Călătoriile fac plăcere la 13 ani numai băieșilor. Nuvela, cel mai nou ramal lecturii de până aci, interesează nul mai pe fete și încă în proporție destul de considerabilă 8,32%. Teatru și lectura geografică de asemenea interesează numai fetele, dar numai în proporție foarte redusă 0,92%.

c. Variația interesului băieșilor și a fetelor de 13 ani față de diferitele lucrări ce ar săvârși ei acasă dacă ar fi liberi. Întrebarea VI

LUCRAREA	Preferință în %	
	Băieți	Fete
Lucrări de casă	—	3,92
Grădinărit	1,36	—
Plugărit	5,47	—
Comerț	1,36	—
Pasivitate	—	3,92
Meserii (l. de mâna)	8,89	12,80
Şofeur	0,68	—
Invățătură	19,83	17,70
Ingrăjirea vîtelor	2,73	—
Plimbări	11,62	—
Călătorii	—	5,88
Vânătoare	2,05	—
Chimiști	6,15	—
Albinărit	0,68	—
Fotografiat	0,68	—
Să cilească	—	3,92

Interesul fetelor a 13 ani față de lucrările de casă este foarte redus și de a băieșilor, atât în ce privește sfera activitășilor, cât și în ce privește proporția interesului ce-l manifestă. Cel mai mare interes îl mărturisesc femeile la această vîrstă pentru studiu 17,70%, dar și aici sunt întrecute de băieți 19,83%. Fetele întrec pe băieți într'un singur punct, acela al interesului pentru meserii, unde sunt în proporție de 12,80% iar băieșii 8,89%. Ele, nici nu mai convin cu băieșii asupra vreunei lucrări. Ele preferă, lucrările de casă, pasivitatea și lectura în proporție de 3,92% și călătoriile în proporție de 5,88%. Față de toate acestea băieșii nu prezintă nici un interes. Nici interesul băieșilor ca proporție nu este așa de accentuat față de

lucrările de casă. După interesul pentru studiu, cel mai pronunțat intermărturisesc pentru plimbări 11,62%. Prin urmare la 13 ani sub acela raport constatăm un interes foarte scăzut. Mai remarcabil este interes pentru chimie 6,15% și față de plugărit 5,47%. Încolo interes destul variat, grădinărit, comerț, șofeur, îngrijirea vitelor, vânătoare, albinări fotografiat, dar în proporție redusă.

c. *Variația interesului băieșilor și a fetelor față de joc și jucărie*
Intrebarea VII.

Jocuri și jucării	Preferință în %	
	Băieși	Fete
Cu mingea	24,94	28,52
„ dif. jucării	13,46	11,96
Dea prinsele	—	0,92
„ soldații	0,67	—
„ ascunsele	—	0,92
Cu păpușă	—	10,15
De-a școala	—	0,92
Foot-bal (sport)	36,44	1,84
Jocuri sociale	9,42	24,84
Şach	2,70	0,92

Deși sfera jocurilor celor două sexe în aparență se menține, diferențe fiind mici, totuși putem vorbi la 12 ani de o relație a jocurilor, pe baza proporției în care mărturisesc copiii interesul față de jocuri. Aș putea vorbi aproape numai de 5 feluri de jocuri: Jocul cu mingea unde proporția celor două sexe este destul de apropiată 24,94% a băieșilor și 28,52% a fetelor, apoi jocul cu diferite jucării băieși 13,46%, fete 11,96%, joc special al fetelor cu păpușă 10,15% mai micșorat ca la 11–12 ani, în schimb s-au recompensat prin jocul cu diferite jucării, cari până aici nu prea au aderență între fete, al patrulea joc este sportul (foot-bal) care a întrecut proporție la băieși pe toate celelalte 46,44%, iar la fete are abia proporție de 1,84%. În sfârșit al cincilea fel de joc, despre care ziceam că se poate vorbi, sunt jocurile sociale apreciate de ambele sexe în proporție destul de mare 9,42% la băieși și 24,84% la fete.

Constatăm un joc nou „Şachul” preferat mai ales de băieși 2,70%, de care nu sunt streine nici fetele 1,84%.

Celelalte jocuri sunt preferate atât de băieși cât și de fete în proporție foarte reduse.

e) *Variatia interesului băieșilor și a fetelor de 13 ani față de viitorarea lor profesiune.*

Intrebarea VII.

PROFESIUNEA	Preferință %	
	Băieți	Fete
Doctor	4,82	0,98
Oficer	13,09	—
Inginer	15,84	—
Comerciant	1,37	2,94
Preot	5,51	—
Invățător	6,20	20,70
Artist	0,69	10,78
Grădinar	1,37	—
Meseriași	—	5,86
Director de bancă	0,68	—
Profesorii	3,43	27,60
Advocat	3,43	0,98
Gospodari	5,52	4,90
Călugăriță	—	2,94
Oficianți	—	2,94
Farmaciști	0,68	2,94
Mecanici	0,68	—

Dacă interesul fetelor a fost redus atât ca proporție cât și ca sferă față de chestiunea dela întrebarea VI și VII, el este mai accentuat ca proporție față de problema viitorului, profesiuniei, decât al băieșilor. Cea mai mare proporție de interes o prezintă fetele 27,60% pentru profesiunea de profesoară, față de care băieșii se interesează abia în proporție de 3,43%. În al doilea rând tot proporția interesului fetelor este mai mare 20,70% față de profesiunea de invățător, față de care băieșii se interesează numai în proporție de 6,20%. În al treilea rând urmează proporția interesului manifestat de băieți 15,48% față de inginerie, față de ce fetele nu se interesează. După aceasta urmează tot ca proporție interesul băieșilor față de ofițeri 13,09%. Față de artiști au mai mare atragere fetele 10,78% decât băieți 0,69%. Aproape egal în proporție este interesul fetelor 5,86% față de meseriași cu al băieșilor 5,51% față de cariera de invățământ și 6,20% față de cariera de preot. Comerciul nici până la această vîrstă nu a putut cucerii interesul celor două sexe. Curios, că la această vîrstă băieșii nu se interesează de meseriași, decât într'o proporție foarte redusă și aceasta numai pentru o categorie mecanici. Grădinarul este preferat numai de băieți într'o proporție destul de redusă 1,37%, după cum redusă este și proporția în

care fetele doresc medicina 0,98% pe care băieșii o preferă în proporție de 4,82%. Avocatura nu ispășește nici de astădată cele două sexe, dar se menține și la fete 0,98% pe când la băieși este 3,43%. Gospodăria este dorită de ambele sexe în proporții apropiate 5,52% la băieși și 4,90% la fete. Fetele în proporție de 2,94% vor să fie încă călugărițe și tot în această proporție oficiante și farmaciste. Băieșii nu doresc să fie oficiant, dar farmaciști de, în proporție de 0,68%. Director de bancă încă doresc să fie, 0,68%, dintre băieși.

f) Variația interesului băieșilor și a fetelor de 13 ani față de idealul lor, persoanele cu care vor să se asemene. Intrebarea IX.

CU CINE VOR SĂ SE ASEMENE	Preferință %	
	Băieși	Fete
Mama	8,69	27,05
Tata	17,38	1,93
Sora	—	5,79
Fratele	3,62	2,89
Conșcolari	14,57	9,66
Văr	—	1,93
Mătușa	1,45	0,96
Invățătorii profesorii	3,62	14,49
Oameși virtuoși	7,22	—
Unchiu	3,62	—
Bărbăți de stat	3,62	—
Eroii neamului	14,57	9,66
Frumseși (Missouri)	—	5,79
Oameni de științe, poeți	10,13	8,68

Idealul pentru cea mai mare parte a băieșilor este tată 17,38%, iar al fetelor mama 27,05%. Fetele consideră pe tată ca ideal în proporție de 1,93%, iar băieșii pe mama în proporție de 8,69%. Alt ideal mai mult considerat pentru băieși sunt conșcolarii buni, 14,87%, iar -pentru fetele conșcolăriile în proporție de 9,66%. Invățătorii, respectiv profesorii, sunt ideale pentru ambele sexe, pentru fete însă în proporție mult mai mare ca pentru băieși, 14,44 fetele și 3,62% băieșii. Efectelor educației școlare atribuim faptul că dintre băieși 14,57% iar dintre fete 9,66% vor să se asemene respectiv și aleg idealul dintre Eroii neamului, iar 10,13% dintre băieși și 8,68% dintre fete își aleg idealul dintre oamenii de științe și poezi. Tot aci am putea atribui și faptul că dintre băieși 7,22% urmăresc ca ideal pe oameni virtuoși. Fetele în schimb, ca să răspundă firii lor, vor să se asemene în proporție de 5,79% cu diferitele frumseși (Missouri). Bărbății de stat încă sunt considerați ca idealul pentru 3,62% dintre băieși. Restul idealurilor la ambele sexe este luat dintre ceilalți membri ai familiei, sora, frate, unchiu, mătușă dar în proporții reduse.

Modificarea legii învățământului primar și normal primar

În Monitorul Oficial Nr. 113 din 18 Mai 1932 pag. 3251 a fost promulgată :

LEGEA pentru

modificarea art. 202 și 213 din legea învățământul primar și normal-primar din 26 Iulie 1924.

Art. I. — Articolele 202 și 213 din legea învățământului primar și normal-primar din 26 Iulie 1924 se modifică precum urmează :

Art. 202 — Pe lângă fiecare școală normală va funcționa căte o școală primară de aplicație, cu conducere pedagogică și administrativă proprie, ca și școalele primare ordinare, având ca și acestea circumscripție școlară deosebită și întreținerea din partea comunei, afară de salariile corpului didactic, care sunt plătite de Stat.

Școalele primare de aplicație pot fi controlate de Minister, prin toate organele sale de control, afară de revizorii și subrevizorii școlari.

Profesorul de pedagogie al școalei normale este de drept directorul școalei de aplicație și în această calitate el se bucură de toate drepturile directorilor de școale primare.

Profesorul de pedagogie poate fi în același timp și directorul școalei normale.

Art. 213 — Invățătorii școalelor de aplicație se vor recruta prin concurs, fiind la fiecare școală normală, dintre absolvenții școalelor normale, care vor fi funcționat în învățământ, cel puțin 3 ani efectiv și care vor fi delăsați de Minister, în caz de reușită.

Ei vor funcționa la școală de aplicație trei ani și vor primi în acest timp, salarul lor de invățător, sporit cu 15 la sută, fără prejudiciul drepturilor normale de înaintare și gradații.

Unul din ei sau fiecare pe rând va fi secretarul școalei de aplicație.

La sfârșitul fiecărui an școlar, directorul școalei de aplicație poate cere Ministerului înlocuirea invățătorilor, cari nu corespund rolului lor în această școală.

După trei ani de funcționare la școala de aplicație, în baza recomandării directorului acestei școale și în urma unei inspecții speciale făcută de inspectoratul general, ei vor fi asimilați, ca invățătorii de gradul cel mai înalt, având aceleași drepturi.

Invățătorii, cari consimt, pot rămâne la școala de aplicație și după împlinirea termenului de trei ani, dacă sunt ceruți Ministerului, de către directorul școalei, ca excepționali de capabili.

In acest caz ei vor avea pe lângă drepturile ce le conferă gradul cel mai înalt în învățământul primar și sporul de salar de care s-au bucurat până în acel moment.

Art. II. — Toate dispozițiunile din legi și regulamente contrarie legii de față se abrogă.

Această lege s'a votat de adunarea deputaților în ședința dela 12 Aprilie anul 1932 și s'a adaptat cu majoritate de *unasuță douăzeci și șase voturi*, contra unu.

Vice-președinte, dr. Petre Topa (L. S. A. D.)

Secretar, Dr. Dimitriu Bonea

Această lege s'a votat de Senat în ședința din 14 Aprilie anul 1932 și s'a adoptat cu unanimitate de *optzeci și cinci voturi*.

Vice-președinte, Traian Alexandrescu (L. S. S)

Secretar, Gh. Manolescu

Promulgăm aceasta lege și ordonăm ca ea să fie investită cu sigilul statului și publicată în Monitorul Oficial.

Dat în București, la 16 Mai 1932.

(L. S. St.)

C A R O L

Președintele Consiliului de Miniștri și Ministrul Instrucțiunii al Cultelor și Artelor, N. Iorga.

Ministerul Justiției Valeriu Pop

Contribuția Aradului la expoziția internațională a copilului

Satisfăcând apelului adresat de către „Societatea profesorilor secundari de pedagogie din România”, pe care l-am publicat în Nr. 3—4 al revistei noastre, am făcut câteva experimente pentru determinarea aptitudinei la scrierea corectă (ortografică), a școlarilor noștri primari. La aceste experimente au colaborat Domnii colegi dela școalele primare din orașul Arad (periferie) — școalele din centru erau închise, din cauza gripei — și câțiva Domnii colegi dela școalele rurale din județ.

Datele primite dela colaboratorii noștri, cărora le exprimăm și la acest loc mulțumirile noastre, pentru prețiosul, concurs ce l-au dat prin aceasta școalei și pedagoagiei românești, le-am trimis Societății profesorilor de pedagogie, pentru a le utiliza conform scopului pentru care au fost solicitate; dar le-am prelucrat și noi, după indicațiile primite, pentru a avea câteva indigetări informative, asupra aptitudinii la ortografia elevilor din părțile noastre. Zic „indigetări informative“ deși în instrucțiunile primite se zice, că cunoașterea aptitudinii la scrierea corectă a școlarilor e foarte utilă:

- a.) pentru a ști cât să le cerem și lor și învățătorilor și
- b.) pentru a avea un criteriu *just și obiectiv* de apreciere a progresului elevilor și a meritului sau vinei învățătorilor. Totuși datele prezente nu pot forma criteriu despre care se vorbește la punctul b.) deoarece experimentul s'a făcut asupra unui număr prea mic de școlari.

Ele au menirea — pentru noi — de a excita curiozitatea și a da îndemnuri la muncă și în direcția aceasta, iar din partea Societății profesorilor de pedagogie au fost înglobate în rezultatele obținute din întreagă țara și astfel am contribuit și noi cu modesta noastră muncă la reușita expoziției internaționale a copilului.

Tabela acesta ne arată în % greșelile făcute de toți școlarii, asupra cărora s'a făcut experimentul, la fiecare semn de punctuație. Rubrica primă arată greșelile făcute de școlarii din oraș, iar a doua a celor dela sate. De ex. de către școlarii de clasa II, băieți în etate de 8—9 ani, s'au făcut 70% greșeli de accent

Iată rezultatele noastre, socotite în %.

Sexul și vârstă	— ? ! : „ , ;												A Nume proprii	Z După ! ?	Auz și pronunție	An- alfază
	Orăs	Sat	O.	S.												

C l a s a II.

Băieți	8- 9	70	76	78	67	88	73	72	61	112	67	99	66	100	100	86	78	55	24	100	100	23	25	40	25	16	6	4	2
"	9-10	53	83	94	75	82	87	87	79	123	75	97	87	100	112	88	85	104	162	92	100	34	28	62	41	15	7	15	4
Fete	8- 9	57	83	82	76	85	85	57	83	100	35	98	73	104	100	84	66	45	201	95	100	14	26	39	41	9	5	7	3
"	9-10	67	86	89	55	100	85	62	80	131	85	99	86	100	100	102	100	71	125	100	100	17	50	46	60	16	9	6	7

C l a s a III.

Băieți	9-10	71	54	73	66	75	76	62	69	95	64	73	100	113	100	79	75	66	94	103	100	23	23	23	29	7	4	6	3
"	10-11	72	80	96	78	98	64	91	52	121	60	96	79	113	80	99	52	78	65	100	100	31	—	35	63	9	3	5	5
Fete	9-10	66	64	98	90	100	63	42	42	102	73	86	53	131	88	83	51	82	44	113	100	16	9	88	38	10	5	9	5
"	10-11	65	94	103	63	90	67	97	48	133	57	95	51	93	92	92	58	84	63	100	100	15	—	51	39	10	6	7	3

C l a s a IV.

Băieți	10-11	63	57	75	45	100	63	70	24	113	42	86	42	100	66	96	54	84	28	104	94	15	4	42	21	5	2	6	2
"	II-II	59	77	72	58	92	70	84	33	100	78	87	72	87	55	46	63	30	33	100	100	6	8	37	1	6	10	5	7
Fete	10-II	67	61	57	60	84	43	48	41	96	66	56	25	100	63	86	63	64	20	100	100	—	4	45	11	6	9	6	7
"	II-12	71	66	87	43	86	37	61	66	107	62	99	58	97	91	50	50	49	35	100	100	17	—	43	22	5	5	6	4

grav, 78% greșeli de apostrof, etc, de către băieți dela sate din aceeași clasă și etate s'au făcut 76% greșeli de accent grav, 67% greșeli de apostrof, etc.

In unele cazuri, de ex. la semnul citării, virgula punctată etc; procentul trece peste 100. Aceasta din cauza, că școlarii au greșit, nu numai în ce privește neîntrebuițarea punctuației respective în toate cazurile cerute de textul, care a fost dictat, ci și prin faptul că au întrebuițat-o în alte locuri, unde nu se cerea, deci greșit.

In calcularea % zecimalele au fost neglijate.

Pentru a putea obține rezultate, dacă nu definitive, cel puțin apropiate de scopul pentru care ni s'au cerut aceste date, n'avem decât, în anul școlar viitor, să continuăm experimentul asupra unui număr cât mai mare de școlari, deoarece aceasta este prima condiție pentru obținerea rezultatului menționat.

R.

Manualele didactice de curs primar ale D-lor: Marin Florescu, Ilie Jianu și Sava Bărbătescu. (recenzie).

Intr'un număr trecut din revistă, vorbeam de manualele de Arithmetică pentru cursul primar ale autorilor numiți mai sus. Aci voi conținuă cercetarea mea și asupra celorlalte manuale.

Am cercetat cu multă luare aminte manualele de geografie începând cu cel de clasa II și sfârșind cu cel de clasa IV. In manualele de clasa II am găsit mai multe lucruri noi:

Pentru învățarea punctelor cardinale, proiecțarea lor în desen, învățarea cunoștințelor despre clase, școală, curte, etc. într'aceste manuale, elevul este dus să cerceteze materia prin observație directă și să găsească cunoștințele noi. Așa, la proiecțarea punctelor cardinale, se aşeză tabla mare jos, în mijlocul clasei și copiii stau lângă ea așezăți cu față la miazănoapte, iar un copil desemnează cele patru puncte cardinale la cele patru margini ale tablei și apoi tabla este plimbătă de elevii pe lângă periferii clasei pentru a fi observat locul punctelor cardinale din desen etc.

La învățarea cunoștințelor despre sat, comună, se face cu elevii o cercetare a unui sat, prin mai multe excursiuni, se povestesc cele văzute; apoi se desenează.

Acest model de monografie a satului și a comunei se dă ca pildă pentru cercetarea oricărui sat ori comună.

O inovație iarăși am găsit în punerea elevilor să cetească toate planurile puse în carte, începând cu planul clasei. Cu chipul acesta s'a introdus o aplicare nouă încă din trimestrul I al clasei a II, cetearea planurilor puse în carte.

La tratarea materiei despre județ s'au introdus hărțile colorate cu scopul de a arăta copiilor, prin desenul colorat, și mai bine regiunile geografice ale judeștui: munți, deal, văi.

Pe cât este posibil, aceste principii, sunt urmările și în manualele din cl. III și IV. În întărirea diferențelor regiuni îndepărtate se fac descrieri și lecturi ușoare ca stil, pentru a fi înțelese de orice școlar, se prezintă numeroase vederi din acele ţinuturi și, apoi, hărțile colorate complecătoare imaginea acestor ţinuturi.

Am cercetat și manualele de gramatică pentru clasele III și IV. Adăugându-mă că elevii sunt conduși la fiecare lecție să găsească într-o conversație din mediul lor o serie de exemple, pentru a fi cercetate de ei și conducerea întrebărilor învățătorului, la găsirea regulilor și noțiunilor gramaticale. La fiecare lecție am găsit două feluri de exerciții aplicative: 1. unele de a recunoaște elevii într'un text dat exemple asemănătoare cu celea ce au servit la formarea noțiunilor și 2. altele pentru a construi și să compună exemple.

O notă originală într'aceste manuale o aduc exercițiile de compuneri, care constă în aplicarea exercițiilor de ortografie, stil, etc., asupra unor povestiri din lumea copilărească, ușoare și atractive. În fiecare povesteori ori descriere, elevul se vede pe el trăind cele ce citește. Cu chipul acesta și la acest obiect arid, interesul copiilor este lănit viu pentru activitatea școlarilor.

În manualele de lecturi, istorie, științe naturale și religie pentru clasele II, III și IV se găsesc lecturi ușoare, având cuvinte acomodate vârstei școlarului și cu un număr, numai atât de mare, cât se poate trata în timpul unui an. Observarea directă și unde nu-i posibilă, observarea indirectă prin povestiri scurte atât cât se poate învăță în clasă, sunt la baza lecțiunilor de intuiție, științe naturale și religie. Diferite vederi, tablouri, schițe de desen, hărți istorice sunt folosite de fiecare manual, pentru a ajuta pe elev la învățarea materiei.

Constantin David

Cărți și reviste.

Revista de Psihologie (București, an. I No. 4—5), apreciind adesea calitatea revistei noastre (an. II No. 1—9), după ce arată că „respectarea individualității copilului a devenit azi o lege pentru școală“, scrie:

„Școala Vremii a înțeles aceste deziderate. Învățătorii arădani au în paginile ei exprimat frumos credeul pedagogiei de astăzi. Dintre interesaile articole, menționăm:

1. Metoda activă în învățământ. *I. Nisipeanu.* Școala activă are drept sănătate, dezvoltarea până la cel mai înalt grad cu puțină a spiritului personal, original, al copiilor, iar drept metodă întrebunțarea metodei soferice (sfătuiri de cea euristică) spre a fi spiritul elevului vesnic treaz și în continuă activitate de creație.

2. Contribuționi la pedagogia românească, de *T. Mariș*. Autorul punte o problemă foarte interesantă: problema interesului la copiii din jud. Arad în epoca școlară (7—20 ani). Chestionarul, într'adevăr converge înspre smulgerea interesului ce-l au copiii față de obiectele de învățământ și preocupațile lor în afară de școală, problemă ce a preocupat pe mulți pedagogi, între cari Herbert și Claparède în locul de frunte. Sistematizarea expunerii, ne face să aşteptăm cu mare încredere rezultatele la cari a ajuns d. prot. T. Mariș. Atunci vom insistă mai mult.

Pe baza testelor aplicate de d. T. Mariș la studiul interesului, d. I. Marinescu încearcă orientarea profesională a școlarilor din com. Minişel (jud. Arad). Este o încercare prea îndrăzneață în rezultate. Orientarea profesională presupune cunoașterea amănunțijă a individualității psihofizice a elevului, față de care problema interesului e insuficientă, apoi problema cererii și ofertei, și a. În una din ședințele Soc. Psiho-chimice universitare, s'a pus problema, întrucât descoperirea aptitudinilor s-ar putea face prin dezirea interesului; problemă ce a iscat discuții, dar care a dus la un rezultat negativ. Răspunsurile date de elevii d.-lui I. Marinescu arată o insuficientă cunoaștere a vieții sociale de către acești elevi: nu vor să fie decât ceeace și poate fi în acel mediu specific satului, ceeace nu însemnează că n-ar fi apli pentru altceva de îndată ce trăesc într'un mediu mai superior.

3. Măsurarea inteligenții elevilor dela școalele primare din Arad de *I. Cădariu* (No 7—9) S'a aplicat scara testelor neverbale de grup, dicătulă de Institutul de Psihologie al Universității din Cluj. Autorul arată rezultatele la care s'a ajuns. Menționăm și celealte articole ale d.-lui I. Cădariu, în deosebi polemica cu d. Iordănescu dela „Revista Școlii“ din Botoșani.

4. Școală și viață de *N. Mărgineanu*. Dl N. Mărgineanu atacă problema „vesnic actuală“, despre valoarea educativă a materiilor de învățământ. Lupta dintre clasicism și realism, ecoul ei în organizarea școalei românești din 1864 până în zilele noastre. Ajunge la următoarele concluzii: 1. Studiile clasice sunt lipsite de o valoare largă educativă. 2. O atare valoare e necunoscută și celorlalte materii de învățământ. 3. Producerea disiplinii mintale trebuie lăsată pe seama factorului ereditar. Corolarele practice: 1. Școala este pregătirea pentru viață; 2. Adevararea idealului educativ și individualitatea școlarului. Pentru aceasta se cere o pregătire psihologică și pedagogică mai serioasă a corpului didactic.

Remarcăm: „Precizări asupra aplicabilității jocurilor decrolyene la copii de cl. I primă“ de T. St. Vicol, precum și celealte articole de cultură generală și pedagogie specială.

Revista generală a învățământului Nr. 1-2-932. pag. 93
recenzie lucrării Friedrich Wilhelm: Insemnatatea cercetărilor *eidetice* pentru școală și învățământ, din care reproducem următoarele:

Studiul cuprinde două părți: I. partea psihologică. II. partea pedagogică.

Prin dispoziție eidetică se înțelege capacitatea de a crea imagini intuitive biective, așa, încât obiectul dela care am primit o senzație oarecare să revină în minte cu atâtă putere ca și cum obiectul ar fi în față.

Aceste imagini se deosebesc de halucinații prin aceea, că producerea lor este însoțită de credință în realitatea unui obiect corespunzător. De reprezentare deosebesc prin aceea, că sunt cu mult mai puternice. Un pictor făcea până la 200 portrete pe an și nu avea nevoie decât de o singură ședință cu modelul în față, pentru a-l schița. (puternică dispoziție eidetică).

Aceste imagini se găsesc mai ales la tineri și la persoane ușor impresionabile.

Mai mulți eidetici sunt în școală primară, decât în cea secundară: înțețul real este mai favorabil formării de imagini eidetice decât cel humanist; și particularitate accentuată între 12—14 ani.

La formarea imaginii eidetice lucrează factori externi și interni. 1. Factori externi: Ochii închiși, ținuta liniștită a corpului. Influența băuturilor este deosebită: băutura le impiedecă formarea imaginilor, altele dimpotrivă, le sporește claritatea și vioiciunea imaginilor.

2. În privința condițiilor interne psihice de asemenei avem varietate individuală: unei au nevoie de mai mult efort și concentrare lăuntrică; alții de mai puțină.

Imaginele intuitive se găsesc în domeniul tuturor simțurilor, chiar și în domeniile inferioare.

E dovedit că la formarea imaginilor intuitive eidetice are loc un proces integrator, cu cel al percepției, este un „proces central” influențat de o reprezentare sa clară și de voință.

Pe baza deosebirilor cе există între imaginile intuitive ale diferenților individuale două tipuri de constituție:

Tipul I: imagini fixe, neînfluxante de reprezentări, sau de voință, care nu se schimbă tot timpul duratei lor. În ordine somatică: mare excitabilitate a nervilor periferici, prin excitații galvanice sau mecanice; turburări, fobii, vorbiri în somn. În poziții tetanoide de aceea acest tip se numește tipul T. (tetanos).

Tipul II: imagini influențabile colorate originar: voință și reprezentarea percepției respective în legătură cu întreagă viață sufletească.

În ordine somatică: mare excitabilitate vegetativă a simpaticului; răsuflare ale pielii; dese simptome ale ochiului; dispoziție pentru boala Basedow de asemenea. Îl se numește tipul B.

Există și tip mijlociu. Tipurile nu trebuesc considerate ca manifestări patologice. Capacitatea eidetică este o trăsătură în general comună tinerilor normali.

De stare patologică poate fi vorbă numai atunci, când aceste imagini apar într-o mărime exagerată și devin oprită de sentimentul realității. Eideticii sunt înzestrăți cu o bună memorie intuițională, formelor și a culorilor.

II. Partea pedagogică.

Capacitatea eidetică ajută la păstrarea imaginilor intuitive, care se aplică tardiv în creațiile artistice și intelectuale. Învățământul nu trebuie să prescriveze exerciții efocă în vederea unui pripit învățământ abstract.

Învățământul trebuie să fie activ și intuitiv, pentru ca să se poată adapta la această dispoziție a copiilor. Dispoziția eidetică are o mare importanță atât în învățământul intuitiv, științele naturale, geografie, istorie, cât și în învățământul formelor: scrierii, limbi străine, matematici.

Concluzii: Neîncetata colaborare a pedagogului cu medicul. (Institute psihologice pentru școlari).

Probleme: Importanța studierii imaginilor intuitive din domeniul celorlalte simțuri în afară de cel a văzului.

Dacă există vreo legătură între desinea și vioiciunea imaginilor din vis și capacitatea eidetică.

Cum stau animalele superioare din punct de vedere al dispoziției eidetice?

Acestea sunt câteva din concluziile și problemele puse în lucrarea dñe-chestiune.

Cercetări referitoare la capacitatea eidetică a copilului român, ar fi bine venite și interesante pentru învățământul românesc.

Maria Lerman

*

Revista generală a inv. Nr. 3—4 din 1932 publică în continuare studiul lui Iosif I. Gabrea: *Statistica și politica școlară a cărui continuare din Nr. trecut al revistei noastre, o redăm și noi:*

7. <i>Tineretul școlar pe școale:</i> de stat și particulare, confesionale. După felul acestor școale tineretul a fost repartizat astfel:	
a. În școale de stat:	2.086.032 adică 91.4%
b. " " particulare și	
" confesionale:	175.142 " 7.7%
c. Pregătiți în familie:	22.037 " 0.9%
Total:	2.283.211 tineri.

8. *Tineretul după cetățenie și naționalitate.*

Cetățeni români	3 812.023.
" streini	5 213.
Total:	3.817.236.

Iar după naționalitate, în modul următor:

1. Români 2.913.498 adică 76.3% din care cu școlaritate 1651.136 fără 1262.353 adică 43.3%.
2. Ruși 269.972 " 7.07 " " " 99.114 " 170.858 " 63.5 "
3. Unguri 262.610 " 6.88 " " " 167.236 " 94.374 " 36 "
4. Germani 134.434 " 3.52 " " " 101.722 " 32.712 " 24.41 "
5. Evrei 118.620 " 3.09 " " " 99.770 " 18.850 " 16 "
6. Bulgari 91.054 " 2.38 " " " 58.130 " 32.924 " 36.12 "
7. Turci-Tăt. 36.722 " 0.96 " " " 23.278 " 13.449 " 37.29 "
8. Sârbi 9.354 " 0.24 " " " 5.097 " 4.257 " 45.77 "
9. Poloni 7.399 " 0.19 " " " 5.721 " 1.578 " 21.61 "
10. Greci 2.144 " 0.05 " " " 1.928 " 216 " 10.3 "
11. Armeni 1.637 " 0.04 " " " 1.407 " 230 " 16.38 "
12. Italieni 1.262 " 0.03 " " " 1.173 " 65 " 5.25 "
13. Francezi 351 " 0.009 " " " 270 " 81 " 27 "
15. Diversi 33.590 " 0.88 " " " 10.947 " 22.644 " 67.51 "

Au fost fără școlaritate:

Români	43 3%	din populația școlară recensată
Ruși	63 5%	" " "
Unguri	36.0%	" " "
Germani	24.0%	" " "
Ebrei	16.0%	" " "
Bulgari	36.17%	" " "

In ordinea participării tinerilor la școlaritate, în raport cu populația școlară:

1. Ebrei (16%) fără școlaritate)
2. Germanii (24%) "
3. Ungurii (36%) "
4. Bulgarii (36 17%) "
5. Românii (43 3%) "
6. Rușii (63.5%) "

Deci în propria lor țară, Românii viu deabia în al 5-lea rând în ce privește participarea la școlaritate.

Situarea studentilor, pe naționalități, în anul școlar 1928/29:

1. Români	24.144	studienți, adică,	0.82%
2. Ruși	253	" "	0.09%
3. Unguri	624	" "	0.24%
4. Germani	423	" "	0.32%
5. Ebrei	4295	" "	3,62%
6. Bulgari	219	" "	0.24%
7. Diverși	260	" "	

Tineretul participă, prin urmare, la învățământul superior în ordinea următoare:

1. Ebrei	3.62%	în raport cu populația școlară respectivă din 1928
2. Români	0.82%	" " " "
3. Germani	0.32%	" " " "
4. Unguri	0.24%	" " " "
5. Bulgarii	0.24%	" " " "
6. Rușii	0.09%	" " " "

Prin urmare Românii nu participă la învățământul superior în raport cu populația școlară nici 1%, ci deabia 8,2%.

9. Scoale și corp didactic.

A. Grădini de copii.

1. De stat	1865	cu 98877 copii și 1944 conduceătoare. Revin 51 copii de comunitate.
2. Particulare, conf.	144	" 10610 " 208 " 40 " "
Total	1809	" 109.487 " 2212 " 50 " "

B. Școalele primare.

1. De stat	14.760	cu 1787055 copii și 37783 învățători. Revin 47 elevi de inv.
2. Particulare conf.	1455	" 185470 " 3758 " " 36 " "
Total:	16235	" 1922533 " 41511 " " 46 " "

Pentru toți acești copii existau în 1928-29, 26949 săli de clasă.

Ceea ce înseamnă că revin 66 copii de fiecare sală de clasă.

Cum recensemantul din 1928 arată că în 1928-29 aveau nevoie de învățământul primar:

Copiii înscrîși înșcoala primară,	ciclul I. 1604137
" Tineri rămași fără inv. primar obligator	" II. 325085

877447

adică în total 2806669 tineri, și dacă socotim, că pentru fiecare grup de 40 copii trebuie un învățător, rezultă că ar fi fost necesari pentru instrucția acestor copii 70165 de învățători. Dar în anul 1928 | 29 erau numai 41511 (inclusiv cei dela școalele particulare și conf.); ceea ce înseamnă un deficit de 28654 învățători pentru populația școlară din 1928-29.

Și dacă mai admitem că fiecare învățător ar avea nevoie cel puțin de o sală de clasă pentru instruirea a 40 de copii, rezultă că în 1928 | 29 ar fi trebuit 70165 săli de clasă. Cum existau numai 26949, reiese un deficit de 43216 săli de clasă.

C Școli secundare.

Erau în 1928-29:

1. Gimnaziile, liceele 507. cu 136984 elevi și 5107 profesori. Revin 27 elevi de prof.
2. Șc. normale 113 " 26524 " 783 " " 34 " " "
3. Șc. comerciale 145 " 27260 " 1358 " " 20 " " "
4. Șc. profesionale 94 " 14453 " 14453 " " 11 " " "
5. Șc. de meserii 188 " 16030 " 1957 " " 8 " " "
6. Șc. de agricultură 69 " 3498 " 343 " " 10 " " "
7. Seminarii 16 " 4594 " 323 " " 14 " " "
8. Șc. industriale 117 " 15159 " 794 " " 17 " " "
Total — Școale ~ 1249 " 244502 " 11969 " " 20 " " "

Școalele secundare practice sunt în număr prea mic, față de cele teoretice (de conducere)

10. Efectele învățământului apreciate prin promovare.**A. Invățământul primar.**

	Stat	Particular	Șc. conf.	Total
Inscrîși	1787055	6689	135478	1929222
Promovați	1065507	6120	109812	1181439
Repetenți eliminați	721548	569	25666	747783
Repetenți etc.	4038%	851%	1895%	3871%

B. Invățământul secundar.

	Stat	Particular	Șc. conf.	Total
Inscrîși	176849	15348	29054	221251
Promovați	134054	7589	23241	164884
Repetenți, eliminați	42285	7759	5813	56367
Repetenți etc.	24 2%	58 56%	20%	25.48%

Rezultat:

1. În școală primară au fost: eliminați, repetenți	747.783	adică 38 71%
2 " " secundară " " " " 56.367 " 25.48%		

In total eliminați și repelenți 804 150 adică 32.12%.

Dacă la acești 804.150 tineri repelenți eliminați, adăugăm pe cei 877.447 rămași fără nici-o școlaritate, rezultă că în anul 1928-29, 1.681.597 de tineri au rămas fără școlaritate obligatorie sau au avut una, pe care au declarat-o nemulțumitoare însă profesorii chemați să poarte grija de ea; ceeaace înseamnă o imensă risipă de capital uman, în vîrstă tinereții, (5-18 ani), care este cea mai prielnică educației și învățământului.

Singure cifrele sunt mult grăitoare și dovedesc netemeindă multor temeri trecute în opinia publică română, totuși recomandăm cu toată căldura cititorilor noștri să consulte studiul Dr. Gabrea. A apărut în afară de Revista generală a învățământului în Buletinul oficial al Ministerului Instrucțiunii Cultelor și Artelor.

Toată răspunderea, pentru o politică școlară neconformă cu realitățile și cu aspirațiile neamului revine corpului didactic, spune autorul, apoi conclude:

În fața acestei răspunderi din rândurile lui credem că trebuie să se producă eforturi susținute, în două direcții:

1. Solidarizarea entuziaștă a tuturor oamenilor de școală, în jurul cui va înțelege să elibereze problemele de educație și învățământ de tirania nedreaptă a economicului și să le pună înaintea oricărora alte probleme în viața Statului.

2. Stăruința, cu aceeași solidaritate entuziaștă și prevăzătoare înțelegere a desfășurării evenimentelor, în elaborarea unui plan de durată pentru educatie și învățământ; un plan, a cărui realizare să fie ferită de prea dese zigzaguri de politică măruntă și asigurată, eventual, printr'un sfat sau consiliu Național de Educație și Învățământ.

Școala și orientarea profesională. Th. Löwenstein Școala este principalul factor de educație, trebuie să-și ia însărcinarea de a pune pe fiecare divid în acel loc din societate, unde ar putea fi mai folositor, atât pentru el, cât pentru semenii săi. Pedagogii moderni, dându-și seama de importanța aptitudinilor individuale, cer cunoașterea individualității, pe baza căreia se sprijină orientarea profesională. Cretând lucrările celor ce s-au ocupat cu această problemă, dr. Th. Löwenstein ne expune în lucrarea d-sale, eforturile ce se fac pentru rezolvarea problemei, atuând asupra rolului școalei în această chestie.

1. Problema orientării profesionale, importantă din punctele de vedere: social-economic, individual psihologic și etic-pedagogic, se impune cu mai multă tare și în vremuri de criză, căci prin orientarea profesională se va ajunge, sperăm, la bătălia psihică și materială a umanității. Școala trebuie să conducă orientarea profesională, pentru că numai educatorii, prin observări continui, pot să cunoască individualitatea fiecărui școlar.

2. Ca toate ideile mari, orientarea profesională își are un istoric al ei. Autorul lucrării citate ne arată sistemul de orientare profesională, expus în „Republica” lui Platon. Comenius, în „Didactica Magna”, cere deasemenea, ca în universități să se primească numai sfioarea omenirii, care să se dea cu totul studiului destinat, căci numai asta va progresă omenirea. Goethe, reprezentantul individualismului, își exprimă în unele lucrări, ideile referitoare la problema ce ne preocupă. În evoluția tendinței spre orientarea profesională se relevă contribuția lui Georg Kerschsteiner.

Rezultată din necesitățile vieții economice, sociale și ale tehnicii moderne, care au determinat și experiențele lui Taylor, problema și-a cîștigat aderență la toate poparele din Apusul Europei, și în America, mai cu seamă în St. Unite. Abia în ultimii ani s-au întreprins cercetări pe acest tărâm, de către: „Institutul de pedagogie experimentală” din Cluj, și „Instit. Pedagogic român”, din București.

Scopul orientării profesionale este — spune dl prof. universitar Antonescu — „să evite risipa de forțe ale tineretului și să aducă fiecărui, puterea să se îndrepte spre locul cel mai potrivit cu aptitudinile proprii și cu cerințele sociale”.

3. Orientarea profesională este după Claparède, alegerea unei profesiuni pentru individ, — spre deosebire de selecțunea profesională, care constă în alegerea individualului pentru o profesiune. Lucrarea orientatorului profesional nu este aşa de ușoară. El trebuie să țină seama de dorința examinatului, apoi să-i constate aptitudinile primordiale. În cazul că dispozițiile constatare corespund dorinței candidatului, orientatorul îndrumă către profesiunea optată. Dacă, aptitudinile nu corespund dorinței, orientatorul face selecția negativă, arătând candidatului pentru cări grupuri de profesiuni nu este apt, și în același timp, pentru cări este potrivit, ținând seama de considerentele economico-politice, apoi îl întrebă, din grupul acesta, ce profesiune urmări. Pe baza răspunsului li se dă îndrumarea pozitivă și definitivă, nerămânându-i candidatului decât să fie plasat în profesiunea pentru care e capabil. Deci orientatorul profesional este un mijlocitor între candidat și profesiune.

Drept mijloace orientatorul are la îndemâna diferite chestionare, întocmite spre acest scop, de unii psihologi, precum și metodele obișnuite pentru studiul individualului, pe care trebuie să le cunoască.

5. Mijlocitoarea cea mai ideală între candidat și profesiune, după dl Löwenstein, este școala, care poate — prin organele sale — să observe desfășurarea vieții sufiștei a individului școlar. Ținând seama că elevii cunosc un număr restrâns de profesiuni, în școală ar trebui să li se dea cunoștințe în această direcție, pregătindu-i astfel, pentru viață. Acestea se pot da cu ocazia excursiilor și vizitelor la diferite fabrici și ateliere, apoi prin filme de cinematograf și prin lectură, ca să înțeleagă că activitatea omenească e foarte variată și interesantă.

Autorul pune în evidență, în această lucrare a sa, o problemă de actualitate: orientarea profesională, pe care va trebui să o rezolve școala, care ocupându-se de ea, va luce un mare serviciu poporului unică țări, punându-l pe fiecare, la locul ce i se curiază în mașinăria societății omenești.

Toma

INFORMATIUNI.

La institutul de surdo-muți din Focșani se primesc elevi (băieți) surdo-muți dela 7—12 ani.

Actele: de naștere, vaccin, cert. de sănătate și de avere se pot înainta deja însotite de o cerere timbrată pe adresa: Institutul de surdo-muți „Principesa Elisabeta” Focșani.

Examenul de capacitate la școlile normale. La 5 iunie a început examenul de capacitate la școlile normale din întreaga țară. În orașul Arad funcționează căte o comisiune pentru fiecare școală normală.

Să dat următoarele lucrări scrise:

1. Subiectele pentru L. română au fost :

1. Scriitorii noștri, cari au cunoscut și au redat mai bine firea ţării noastre în opera lor. Exemplificări.

2. Cronicarii moldoveni și rolul lor în pregătirea sufletească pentru reînăscerea Unirii. Exemplificări.

3. Valoarea pedagogică a desemnului în perioada școlarilăii primare.

2. Problemele pentru Matematici au fost :

1. O bucală cilindrică de argint are raza bazei 5 cm. și înălțimea 30 cm. Câte monete metalice se pot face din acel argint, dacă o monedă cîntărește 25 gr., are tillul 0,9, iar densitatea argintului e 10,5.

2. Un trapez isoscel are unghiurile adiacente bazei mari de către 45° suprafață de 3552m^2 și înălțimea de 24 m. Să se afle volumul corpului rezultat din rotația acestui trapez în jurul bazei mari.

Inscrierile la Școala de industrie casnică de stat din Arad se pot face începând dela 15 iunie a. c.

Informațiuni mai ample se pot lua dela DIRECȚIUNEA ȘCOALEI, strada Eminescu Nr. 34.

Expoziția de fine de an se poate vizita cu începere dela 18 iunie, în localurile școalei.

Suntem informați că Adunarea învățătorilor din județul Arad delă 21 Mai a. c. cu vre-o 60—70 de învățători prezenți ar fi luat o hotărâre să aleagă un Comitet de redacție de vre-o 15—20 persoane pentru Revista „Școala Vremii“. Suntem datori cu următoarele explicații celitorilor.

Revista „Școala Vremii“ a apărut dela început sub conducerea unui Comitet restrâns. Anul acesta, după stăruința Subrevizoratului, comitetul județean l-a dat un ajutor însemnat, care ajutor l-a asigurat apariția. Comitetul actual ar primi bucuros „elemente active“, dintre învățători, în comitetul de redacție, dar pretinde că aceste „elemente“ să fie expresiunea majorității învățătorimii arădane, nu expresiunea unui grup atât de mic.

„Școala Vremii“ va continua deci să apară mai departe, tot sub conducerea actualului comitet până la căptarea unui vot al majorității învățătorimii arădane.

COMUNICĂRI OFICIALE.

Comitetul școlar județean al județului Arad ne roagă să publicăm următorul **Comunicat**:

„Având în vedere că personalul de îndrumare și control al școlilor primare din județul Arad a fost redus în ultimul timp dela opt subrevizori la unul singur; având în vedere lipsa mijloacelor de transport și pentru ac-

sigur organ; având în vedere și nevoile Comitetului de a putea răspunde cu promptitudine numeroaselor cereri ale comitetelor școlare rurale de cercetări și anchete, etc., Comitetul, în ședința dela 15 Februarie a. c., a hotărât cumpărarea unui automobil pentru Subrevizoratul școlar.

Casa Școalelor cu rezoluția Domnului Prim Minister a aprobat această hotărâre cu ordinul No. 9839/932. Președintele Comitetului a cumpărat un automobil Ford și l-a pus la dispoziție Subrevizoratului pe zlua de 1 Mai a. c.

* * *

Ministerul instrucțiunii Cultelor și Artelor. Direcțiunea înv. Primar No. 698/31 1932, Dle Subrevizor, Vă facem cunoscut că în vederea împărțirii premiilor elevilor meritoși la studii și dexteritate, Ministerul recomandă cumpărarea medalioilor editate de către Librăria Socec et Comp. București, cari au fost aprobate de către Cassa M. S. Regelui și Ministerul Instrucțiuni. În acest sens veți înștiința direcțiunile școlilor primare de județul Dv. Consilier Dir. Gen. ss. P. Ghițescu. Șeful Serviciului ss. F. Theodorescu.

* * *

Ministerul Instrucțiunii Publice. Administrația Casei Școalelor cere tuturor școlor primare cari au primit unelte pentru lucru manual dela Minister să comunice neîntâzat o copie după inventarul acelor unelte Subrevizoratului școlar, arătând de unde au fost primite și cum se folosesc acele unelte. Invită școlile cari nu le-au folosit să le depună neîntâzat Subrevizoratului, pentru a fi predate atelierilor de lucru manual ce se vor înființa.

* * *

Min. Instr. Dir. Inv. Primar, No. 61961/1932. Fiind indispensabilă organizarea huietă pentru distrugerea cărăbușilor cari după cum se anunță din partea Ministerului Agriculturii în Maiu și Iunie vor face invaziuni puternice în unele părți ale Țării și căi sunt vătămători culturilor, nu numai sub formă de gândac dar mai ales sub formă de viermi albi; Ministerul pune în vedere învățătorilor ca împreună cu elevii să dea loc concursul la stârpirea gândacilor care se poate face cu multă ușurință dimineața și anotimpul de recoarea noptii stau agătați de ramurile arborilor și prin scuturare și adușor.

* * *

Serviciul local de înv. Timișoara, No. 8406 din 28 Aprilie 1932. Comunică în copie Ord. Min. Instr. Publice al cultelor și artelor Dir. In Particular No. 52578 din Aprilie 1932, prin care se stabilesc următoarele taxe de examen pentru elevii de curs primar, preparați în particular :

Lei 750 pentru orașul București.

Lei 600 pentru orașele reședințe de județ.

Lei 450 celelalte orase.

Lei 375 comunele rurale.

Aceste taxe, pot fi reduse, după cazuri, conform Art. 71 și 145 din regulamentul învățământului particular.

* * *

Ministerul Instrucțiunii publice al Cultelor și Artelor No 57491 din 25 iunie 1932, Ministerul Lucrărilor Publice urmează să execute lucrările de plantare a murilor în fiecare județ prin îngrijirea Prefecturei respective, având în vedere că plantarea drumurilor constituie o podoabă a acestora, iar locuitorilor nu le poate fi de folos, fiind pomii din cei necesari industriei casnice (duzi) tei, salcâm și cireș. Înțătorii de la școalele rurale să dea tot concursul ce li se va cere și să contribuie la complectarea acestor plantații.

Ministerul Instrucțiunii Publice al Cultelor și Artelor No 57722 din 25 iunie 1932. Se recomandă a se da tot concursul Asociației Doamnelor Române "Femeia" de sub înaltul patronaj al Majestății Sale Regina Maria în organizarea aprobată de Ministerul de Interne cu No. 14204 din Octombrie 1928 în scopul încurajării industriei casnice.

Min. Instr. Dir. Inv Primar No. 65,908/1932, Colectarea și cultura plantelor medicinale și industriale cu ajutorul școlarilor și adulților în vederea sprijinirii celor proprii pentru întreținerea școalei pe deosebire, iar pe de altă parte pentru a ne îndruma populațunea locală la indeletniciri rentabile, vor trebui socotite măsură laudabile ale școalei rurale și ale învățătorilor.

Solul României este binecuvântat cu una din cele mai bogate flori botanice, care se irosește în zadar în vreme ce Jugoslavia exportă anual plante de peste 500 000 000.— Lei

Înfiindcă suntem în plin sezon se recomandă corpului învățătoresc, și în special cu recoltarea plantelor medicinale și să între în tratative directe sau prin Subvenții cu farmaciile apropiate ori cu depozitele farmaceutice din centrele mari, Consiliile dicatori locali pot fi de sprijin în organizația de desfaceră. Învățătorii pot să urmărească cursurile de la III VII în două zile pe săptămână pentru a face în continuare și prepararea plantelor medicinale din sezon, această se va nota în raportul său de prezență și în registrul special de colectarea plantelor medicinale cu cantitățile realizate.

Vânzarea se va consemna într'un proces-verbal al Comitetului școlar, din venitul căruia lizat 50% se imparte culegătorilor și 50% rămâne Comitetului școlar. Învinchutii se vor aplica acestor indeletniciri vor fi semnalati Ministerului prin rapoarte speciale pentru a fi notați la statele personale în vederea gradajiei de Merit Cultural și profesională a chestiunii, recomandând informațiile din următoarele publicații:

I. Roventă: Plante medicinale, Editura Casa Școalelor.

N. Sănescu, Primul congres al cultivatorilor de plante medicinale (privind Ministerul Agriculturii).

In editura cartea Românească se găsesc:

I. Prodan: Plante medicinale Lei 80.—

Nicolescu: Plante medicinale Lei 50.—

Pater Cultura plantelor medicinale Lei 40.—

Dăscălescu: Cultura și întrebuintarea plantelor medicinale, industriale și

Dumitriu: Comercializarea plantelor medicinale Lei 750.—

Volanski: Burueni de leac Lei 5.—